УКРАЇНСЬКІ МАНЕКІНИ В ПОЛЬСЬКИХ РУКАХ.

Скрентонська націоналістична "Народна Воля" (з 18. мая) містить під повисшим наголовком слідуючу статю:

Переживаємо часи, в яких Польща будує для нас "независимую" Україну. І знаємо, що значить для українського народу така "визвольна" робота польських імперіялістів. Поляки зробили вже "независимою" Східну Галичину, Холмщину, Полісе, Волинь і частину Поділя, а тепер ідуть війною на дальші области українських земель, щоби в подібний спосіб "визволити" й цілу правобережну Україну аж до Одеси і Херсону.

Читаємо в старокраєвих часописях, як поводять ся Поляки на завойованих українських землях: як забороняють в школах і публичному житю українську мову, як переслідують всякого Українця, який в чімнебудь обявляє на зверх своє українство; як наставляють війтами в українських громадах двірських гуменних і форналів, як окрадають винищене довгою війною і зубожіле українське населене з тої крихітки помочі, яку йому несуть земляки з чужих країв; як попадають в польських руках всякі посилки Українців з Америки, чи то грошеві чи в товарах, та як навіть поміч, заслана через Американський Червоний Хрест, дістаєть ся лишень тим Українцям, яких Поляки представляють Американцям як "почцівих Русінкуф".

Та найбільше скандальним, найбільше болючим в тій пекольній польській роботі є се, що Поляки послугують ся в ній Українцями — самим найпідлійшим, найбільш нікчемним, позбавленим всякого почутя людяного і національного українським елементом. Се є той елемент, про який доносять нам звідомленя з Варшави на тему спільної акції польської і української армії, польських і українських політиків. Се є ті манекіни без душі, без совісти, без сорому і чести, яких Польща ставить перед світом, як українських провідників, як українську армію, як Україну, що веде з нею спільну акцію проти большевиків. Творить з них навіть українське правительство і оправдує ними перед світом свій наізд на українські землі.

На чолі того дрантя, тих запроданців стоїть Петлюра. Він має сталий "джаб" в Поляків як "начальник Української Народної Републики", а инші манекіни є лишень тимчасові і зміняють ся що кілька місяців або й тижнів. Бо хто злічив би тих всіх міністрів, яких доси мав Петлюра? Всі вони виступають, мигають і шезають як в калейдоскопі. Потягнули у Варшаві за шнурочок і щез Мазепа, щез Безпалко, Солодар, Шрамченко, Марголін, Медвецький і всі инші, "імже ність числа".

Тепер Поляки, занявши Київ, виставили нові ляльки, створили новий "український" кабінет. І думаючи, що їх власть на Україні укріпляєть ся, починають кидати в кут манекінів, починають робити українськими міністрами Поляків. Новий кабінет, який Поляки називають українським, має трох українських ренегатів і одного Поляка. Він є міністром рільництва: він має подбати, аби український мужик управляв як найкраще лани польських та инших дідичів на Україні, аби Польща діставала подостатком українського хліба і мяса, аби відбувала ся успішно кольонізація українських земель мазурськими зайдами.

Дуже наручним манекіном в польських руках мусить бути пан Андрій Лівицький, бо він ще в лютім с. р. був іменований Поляками премієром і міністром заграничних справ, а тепер дістав ще теку міністра справедливости — буде заводити польську "справедливість" між українським народом. Він частував колись Українців московською справедливістю як мировий суддя в одному селі Полтавської губерлії.

Той польської, панської, шляхетської орієнтації не брак і серед американських Українців. Дехто з наших попів, пересяклих єзуїтським католицизмом, вірить, що Україна під польським пановапем, се вода на католицький млин, бо тоді буде легко заводити унію на тих українських землях, де її ще нема. Дехто з наших підпанків величає Петлюру. Шікаговська "Україна" рівняє його до Хмельницького і захоплюєть ся петлюрівською "українською державністю" на че дітько цвяшком. А про поневолене Східної Галичини Лях хами та божевільна "Україна" говорить так в ч. 16: "...кривда Східної Галичини се тільки тимчасова конечність, аби вратувати українську державність". Булоб не зле дати тому польському манекінови, що так написав в "Україні", двайцять пять і сказати: се тільки конечність, аби вратувати честь українського імени. Тоді він може співав би инакше про "конечности".

Або що сказати про такого "патріота" як др. Цегельський, який свою політичну орієнтацію зясував оноді у "Свободі" такими словами:

"Про мою особу, не кидаю одначе каменем ні на групу Петлюри, що робить грубу по милку, говорячи з Поляками, ні на Петрушевича, що пробував (доси без успіху) договоритись з російськими конституціоналістами, ні на групу Винниченка чи Грушевського, що шукають (рівнож без успіху) порозуміня з рос. большевиками".

Правда, що за гарний матеріял на манекіна, на бездушну ляльку в чиїхнебудь руках — не кидає каменем на нікого, всі в нього добрі, без огляду на те, чи вони добрі чи лихі, чи чорні чи червоні. Се тип Сірого, якого так живо змалював Максим Горкий у своїй "Казці про Сірого". Каже Горкий про Сірого: "Він готовий служити по рабськи кождій силі, тільки щоби ся охоронила його ситісь та супокій".

Се є ті "безпартійні" політики, які завжди готові служити тій партії, що на верху і при власти та грошах. Тому в особистому інтересі вони не кидають каменем на нікого, але старають ся добути користь для себе з кождого положеня і з кождої справи, а коли вже накоїли лиха, тоді "резигнують", "реорганізують ся", накладають нову маску і дальше ведуть серед темного народу своє лисяче, лицемірне ремесло.

Та до часу збанок носить воду. Польські манекіни і всі "безпартійні" політики знають, що народ будить ся, прозріває і спинить колись гуляне галапасів на своїй землі. Тому й називають ті Сірі лиш "тимчасовими" свої ріжні союзи, ради, кабінети і комітети — від українсько-польського правительства в Варшаві до Українського Народного Комітету в Ню Йорку.

МЕКСИКАНСЬКІ РОБІТНИКИ ПРОТИ КРОВАВИХ АВАНТУР В МЕКСИКО.

МЕКСИКО СИТІ, 30. цвітня. — (Почтою). — Комуністична Партія Мексика видала до мексиканських робітників маніфест, в котрім говорить, що теперішна горожанська війна в Мексику є війною панів поміж собою. Маніфест взиває робітників не мішатись до сеї війни і не помагати жадній сторонї, а звернути всю свою працю і зібрати всю свою енергію для зорганізованя індустріяльної організації, та не бути знарядєм борячих ся політиканів.

Між иншим маніфест сей говорить:

Ся революція не є соціяльною революцією. Ся боротьба не є нашою боротьбою. Се повстане не є повстанем пролетаріяту проти буржуазії, не є повстанем мас проти панів, невільників проти рабовластителів!

Кровава різня, що тепер почалась, повстала тому, що одна котерія політиканів пробує прогнати другу з урядового становища.

Між сими обома сторонництвами ми не маємо ріжниці і вибрати не можна жадної сторони, хотяй ми бачимо, що американський імперіялізм помагає одній проти другої. Американські гроші підпержують Сонору і сонорське зібране і уживають його як знаряде, при помочі котрого стараються показати американському народови конечність інтервенції Америки в Мексику. Американський імперіялізм старает ся таким чином переконувати публичну опінію в користь анексій.

Маніфест сей говорить дальше, що партія бажалаб бачити невдачу сеї революції, тому, бо се означалоб продовженє самостійного істнованя Мексика еще на якийсь час і тим самим партійна робота моглаб продовжатись успішнійше під мексиканським пановапем, чим під американським, яке є далеко більше деспотичним і реакційним. Маніфест предсказує однак успіх повстаня і евентуальне прилученє части або і цілого Мексика до Злучених Держав.

В нім говорить ся, що комуністи не будуть і не повинні битись за таку революцію, яку піддержує "Вол-Стріт" (американська фінансова біржа) і було би знова з другої сторони безкорисним і немож ливим битись проти неї.

Дальші слова маніфесту зву чать:

Ми мусимо приготовитись і згодитись на все несподіване. Коли вже не зможемо продовжати своєї клясової боротьби під мексиканським, менше грізним правлінєм, то будемо робити се під американським. Ми мусимо організуватись до боротьби з страшнійшим ворогом, — до ставленя опору сильнійшому панови.

Предсказуючи прихід американського правління скорше чи пізнійше, маніфест вказує, що всї комуністичні зібраня будуть занехані на отвертих місцях і партія буде примушена працювати під землею. Тому партія радить своїм членам вступати в індустріяльні союзи, де такі істнують, і організувати нові такі союзи, де їх еще нема. Взиває до скупленя всеї робітничої енергії на будоване індустріяльних союзів, якіб вкрили цілу країну.

На закінчене перестерігає робітників ще раз, щоби відказувались боротись і між иншим говорить:

Ми не наставимо своїх голов і не станемо бити ними об камінну стіну. Ми не віддамо свого житя, крови і енергії там, де не можна нічо здобути. Ми задержимо їх для лучшої цілі. Робітники Мексика, се не є ваша революція! Стійте поза нею! Як арматне мясо, ви не зробите нічо доброго, хиба ослабите свою клясу. Ми потребуємо живих організаторів, а не мертвих і ранених жовнірів! Не ідіть до боротьби! Організуйтесь!

Повстане німецьких комуністів.

ЛОНДОН, 17. мая. — Як тільки відділи генерала Літвіца увійшли до міста Котбус, робітники зараз же проголосили генеральний страйк.

Депеша з Берліна говорить, що минувшої ночи узброєні робітники заняли місто Зангергавзен і зорганізували комітет акції. Комуністичний комітет видав оповіщене, що дотеперішне правительство повалене і тепер власть находить ся в руках лівих радикалів. Комуністи забрали з почти 300.000 марок а з міського банку 200.000 марок.

Dr. Hans Herschman
ЧОТИРИ РОКИ В ВІДЕНСЬКІМ ГЕНЕРАЛЬНІМ ШПИТАЛИ.
341 SOMERSET BLOCK
Напроти штору Ітона.
Спеціяліст по жіночим і мужеським слабостям.
Урядові години: — від 1.30 до 3.30; — від 6.30 до 8 вечером.
Телефон офісу: — МЕРІН 1476;
Телефон резиденції: — ШЕРБРУК 738.

Позір! Позір!
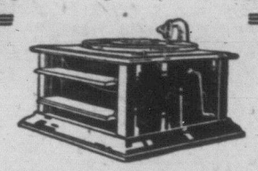
УКРАЇНСЬКИЙ
Музичний Склеп
Отримав нові інструменти до оркестри і банди. Колюмбія Ґрамофони, також українські рекорди, російські, польські, румунські і т. д. з гарними піснями і танцями.
Отрималисьмо також гармонії німецькі під назвою (Horner)
Ми направляємо ґрамофони і другі інструменти по уміркованих цінах. Хто бажає мати наш катальог інструментів нехай зашле 3 центову марку на пересилку.
UKRAINIAN MUSIC STORE
579½ SELKIRK AVE., — — WINNIPEG, MAN.

ПРЕНУМЕРУЙТЕ СОБІ
"МОЛОТ"
САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНА ЧАСОПИСЬ
Передплата — $2.00 нарік, 10 цнт. поодиноке число.
"MOLOT"
414 E. 9th STR. — — — — NEW YORK, N. Y.

АПЛІКАЦІЯ ДЛЯ ВСТУПАЮЧИХ
В ЧЛЕНИ
ОДНОЇ ВЕЛИКОЇ ЮНІЇ

ЦІЛЬ О. В. Ю.

Одна Велика Юнія взиває всїх зарібних робітників організуватися без ріжниці народности, пола, або ремесла, в робітничу організацію не після ремесла, але після промислу, щоби в сей спосіб ми могли успішнійше вести щоденну боротьбу за кращу платню, коротші години праці, і т. д., та щоби приготовити ся до тої хвилї, коли продукція для зиску буде замінена на продукцію для ужитку.

Вписове виносить $1.00. Місячні вкладки $1.00.

Перечитавши висше з'ясовану ціль О. В. Ю. і бажаючи стати її членом, я залучаю $..... як оплату вписового і членських вкладок за ..... місяц(ів).

Імя і назвиско ..... Дата .....

Адреса ..... Місто .....

Заняте ..... Працюю в .....

(Витніть повисшу форму, виповніть її і вишліть разом з сумою, котру бажаєте заплатити, до: Lumber, Agricultural and Construction Unit, 196 Henry Ave. E. Winnipeg, Man., а там вже вас впишуть до найблизшого і найдогіднійшого вам відділу, в промислї, в котрім ви працюєте).

ЧИ БУДЕ ПЕРЕМІНА СУСПІЛЬНОГО ЛАДУ.

Найактуальнійшим, найпекучійшим питанєм, яке стоїть тепер над усім світом, яке одних хвилює радостю, а других страхом, яке застихло нерозвязаною загадкою в душі цілих кляс, є питанє всесвітної революції. Буде чи не буде?

Революція являєть ся завсїгди виявом назбіраної, скупленої, перенасиченої енергії невдоволеня широких народних мас проти істнуючого ладу. Спинити се невдоволене, — се спинити революцію.

Буржуазні кляси всїх сучасних імперіялістичних держав се розуміють і вживають всїх заходів, усїх усиль, щоби притишити невдоволене своїх широких народних мас, а насамперед пролетаріяту, як найнебезпечнійшого проводиря й ініціятора страшного вибуху. Але як раз у тому й полягає вся трагедія сих кляс, що вони сього абсолютно не можуть зробити, не вважаючи на все своє найщирійше, найгорячійше, хотїнє. Именно трагедія, повна безвихідність, фатальність, якась зачарована неминучість загибелї: що більше сї кляси будуть робити заходів до притишеня недвоволеня, яке загрожує їм загибелю, що активнійше, радикальнійше будуть брати ся до того, тим немов ратуючи себе, то більше, рішучійше будуть як раз сим самим посувати себе до знищеня. І з другого боку: як будуть нехтувати невдоволенєм, то однаково викличуть собі смерть. Ратунку немає.

Буржуазія, розуміеть ся, в свою загибель не вірить, не хоче вірити, з огидою, з обуренєм, з смертельним протестом відкидає сю можливість. Вона не хоче вірити, що корінї невдоволеня сидять як раз у нутрі, у природі всього того соціяльного устрою, який вона репрезентує, що именно тут треба шукати причини майбутнього вибуху. Ій жагуче хочеть ся думати й вірити, що непокій, невдоволене мас є явище часове, викликане тільки наслїдками війни, тільки розхитанностю світового господарства, тільки недостачею предметів поживи, збідненєм країв. Отже треба тільки направити хазяйство, підняти продукцію, дати масам найнеобхіднійше, задовольнити їх у найперших потребах і тоді відновить ся старий "спокій і порядок", що був до війни.

Здаеть ся, так ясно, просто й цілком можливо.

І, в дійсности, для капіталістичних кляс абсолютно неможливо. Именно для капіталістичної системи господарства се завдане є не по силї.

І от з яких причин.

Щоб вернути світове хазяйство на той рівень, що був до війни, треба вернути йому насамперед той величезний запас богацтв, який було назбирано людскостю впродовж десятків лїт. Сей запас давав можливість пануючим клясам на допускати до острих вибухів невдоволеня працюючих кляс, яке було і до війни, яке, як пригадаємо собі, як раз перед війною виливалось у ряді грізних страйків і яке послужило для імперіялізму одним з мотивів рішитись на війну. Війною думалось затерти клясові суперечности, відсунути війну соціяльну в середині кождої держави, заглушити клясову свідомість і ворожнечу працюючих кляс. На якийсь мент се немов удало ся, але війна як раз і послужила початком загибелї імперіялізму. Будучи неминучим і консеквентним наслїдком усього капіталістичного ладу, імперіялістична війна прискорила тільки той процес, який відбував ся й без неї в недрах капіталістичного громадянства. Даремно антантські буржуазні переможцї намагають ся спихнути вину за війну на окремих собі з ворожого переможеного табору. Головним винуватцем є Капітал. Його треба тягти до суду намучених народів, всю систему його, з усїма апаратами, оборонцями і слугами з усїх держав.

Війною не тільки не було відсунено й приглушено невдоволене, а ще з удесятеренною силою побільшено. Побільшено насамперед страшним економічним винищенєм майже всього світу. Чотири роки злочинно, скажено, осатаніло нищились величезні запаси людскої працї, чотири роки нічого корисного, потрібного для житя не вироблялось, тільки для смерти.

І тут напрошуєть ся просте, чисто аритметичне мірковане: Скільки треба часу, щоби вернути людскости ті запаси цінностий, які нищило ся впродовж чотирох років, щоби тим вернути той самий рівень задоволености мас, який був до війни? Очевидно не чотири роки, бо знищити можна в одну годину те, що треба творити місяцями й роками.

Але буржуазія не тільки не в силї віднови-ти старого запасу, вона не може держати на тому рівні господарство, на якому застав його кінець війни. Вона се сама починає розуміти і через те пробує стримати наростаюче невдоволене й уратувати свої соціяльні позиції всякими паліятивними заходами: самообмеженєм, зменшенєм своїх зисків, уступками пролетаріятові, штучним задержуванєм росту цін, регульованєм валюти і т. п.

Одначе, всї сї заходи позитивних наслїдків не можуть дати через те, що вони торкають ся поверхових, залежних явищ. Буржуазні кляси могли би відновити господарство, поставити його на шлях швидкого розвитку, утишити невдоволене широких мас такими заходами.

1. Насамперед, точним, докладним, енергічним підрахунком усїх цінностий, які має в даний момент людськість або принаймні найголовнійші країни всього світа.

2. Пляномірним розподїленєм тих цінностий по потребі кождої потребуючої країни.

3. Продукованєм по розробленому, загально світовому плянові.

В Америці, Австралії, Азії та навіть у Европі (в Росії й на Вкраїні), є досить як сирових матеріялів, так і готових продуктів обробляючої промисловости для того, щоб спинити вимиранє людий від голоду, щоб одягти людскість, зогріти її й поставити мілїони нуждарів у людські, розумні й здорові умови житя.

Се єдиний засіб спинити збіднене й руїну світового господарства й утишити невдоволене мас.

Але чи в силї се зробити буржуазні кляси?

Нї. І не через те, що не хотять, а тому, що закони соціяльної природи сих кляс не дозволять їм сього зробити. Коли би світова буржуазія проняла щирим бажанєм здійснити сї завдаия, вона сим самим поклала би себе в домовину.

І от через що.

Утворене єдиного світового господарського центра з метою точного підрахунку цінностий, розподїленя їх по загальному пляновi й керованє продукційною діяльністю кождого краю необхідно тягне за собою:

Знищене вільної конкуренції капіталів в відсталих країнах і боротьби національних імперіялістичних капіталів між розвиненими державами себ то знищене одного із основних законів капіталістичної системи господарства. Коли маєть ся на увазї по загальному пляновi розподїлене продуктів і розподїлене їх не з метою наживи а з метою задоволеня потреб і здійсненя програми світового господарства, то тим самим унеможливлюєть ся боротьба індівідуальних чи групових капіталів. Кожда фабрика, кожда промислова область, держава мусить підлягати волї господарського центра. Кожда продукційна одиниця мусить продукувати не те, що при вільній конкуренції було би для неї найбільш прибуточним, але те, що по загальному плянови буде найбільш корисним для всього господарського колектива.

Чи се-ж можливо для капіталу?

Се — самоубійче, антиприродне для його становище. Бо се тягне за собою підрізане другого його житевого закону: самонаростаня. Капітал мусить рости, мусять безупинно переростати самого себе шляхом пожираня робітничої надвартости і других, слабших капіталів. Всяка зупинка, всяке обмеженє в ростї є загроза самому істнованю капіталу. Капітал перестає бути самим собою, коли в його віднімаєть ся можливість постійної перемоги над другими капіталами і над самим собою

Через се, коли буржуазія імперіялістичних держав намагаєть ся створити якийсь господарчий центр, коли говорить про необхідність обмеженя зисків капіталістів, коли силкуєть ся навіть помагати капіталови конкуренційних держав, то се треба дивити ся як на цілком безнадійні заходи. Природа капіталу, особливо в його імперіялістичній фазі абсолютно не може допустити до переведеня в житє сих самовбійчих заходів.

Буржуазія ніяким способом не може зробити підрахунку цінностий, бо всякий окремий капіталіст чи капіталістичний край не дасть правильних, вірних інформацій про свій стан, кождий ховатиме правду, маючи на метї свою індівідуальну чи краєву вигоду.

Так само, та ще й більше, не може бути справедливого, розумного розподїленя богацтв. Капітал цїкавить ся не тим, де є більша потреба в його товарах, не тим, щоб продукувати цінности найбільш потрібні для людскости, а тим, де й на чому він може мати більший рівень самонаростаня.

Через те хаос, анархія, безпляновe накопичуване продуктів маловажних для моменту, погоня за найвищим процентом прибутку, через